

Politikai napilap.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Belváros, Kinizsi-utca 2.
II. emelet.

Telefon 723. sz.

DÉLI ÚJSÁG

Megjelenik naponként
délben, szükséghez képest
többször is.Előfizetési árak 1 hónapra:
Helyben házhoz hordva
70 fillér.Vidékre postán küldve
1 korona.Hirdetések díjszabás
szerint.

Legujabb.

Budapest, szept. 28., reggel 8 óra 30 perc. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Bécsből jelentik, hogy Cziráky Béla gróf mint designált miniszterelnök hagyta el a Burgot. Itt az a hír terjedt el, hogy abban az esetben, ha Cziráky lesz a miniszterelnök, a kormány több tagja kilép a kabinetből. Az is beszélnek, ha Cziráky vállalkozása meghiúsul, az általános titkos választás programja alapján Kristóffy belügyminiszter lesz a miniszterelnök.

Budapest, szept. 28., reggel 8 óra 40 perc. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Ő felsége azért neheztel a kormányra, mert az utóbbi időkben számos felségsértési-per fordult elő, anélkül, hogy a bíróság csak egy felségsértőt is elítélt volna. Ezt a király a kormánygyengésének tudja be.

„De most már elég...”

(M.) Ezek voltak ős uralkodónak szavai, amikor a Zeysig-röpiratot elolvasta. Ez a piszok volt az oka, hogy pártunk vezérfiai — a nemzet képviselői — oly bánásmódban részesültek, amely — ha már százszor is hallottuk, de kimondjuk még ezer-szer is — arcul-csapása volt a nemzetnek. »De most már elég!« és nem tovább kormánybitorlók! Aláaknázatok Bécsben a nemzet akaratát, a haza sorsát és meggyaláztatok a becsületét. Terveitek sikerült, gyalázatos módon, briganti szokás szerint alattomban dolgoztatok. Kétes existenciák segítségével — méltó társakkal — vittétek ki terveteket. Sikerült elérnetek, hogy uralkodónk hátat fordít hazánknak; az apa kitaszítja gyermekét, s most a gyermek saját erejére és munkaképességére van utalva, de ez nem ejti kétségbe, mert ártatlanságának tudatában büszkén tartja magát és úgy a tanácsadóknak, mint pedig a csuszó-mászó udvari férgeknek odavágja: »haza ellenségei! hazá-
árulók!«

Nem Zigánynak, hanem Kristóffynak kellene vizsgálati fogságban ülnie, hiszen az ő intenciói alapján

készült el ezen korszakot alkotó piszkosság.

Most Fekete Józseffel együtt Abaziában, »üdül«, talpa alatt égett már a talaj, társaival együtt el volt készülve a történetekre, tudták nagyon jól, hogy mi fog bekövetkezni; ha lelkiismerete tiszta volna, miért nem maradt a mi hazánkban? — mert csak a mienk s nem azoké, a kik megtagadták — miért nem várta be a nemzet ítéletét a végzetes kihallgatás után? talán bőrért féltette? hiszen az oly vastag, hogy annak nem árthatott volna semmi. Maradjon kint s ne is térjen vissza, legalább egy ellenséggel kevesebbet látunk körünkben.

A sors keze súlyosan nehezedett vállunkra, a baj ritkán jár egyedül, hogy mily csapások érik még szegény, zaklatott hazánkat, azt nem tudjuk, de legyünk elkészülve mindenre! könnyen leküzdhetjük a csapásokat: tegyünk félre mindent s csak egyet tartsunk szemünk előtt, hazánk függetlenségének biztosítását.

A válság.

Temesvár, szept. 28.

Tegnap még az a hír volt elterjedve, hogy a király minden összeköttetést megtagad a nemzettel, sem a koalícióval, sem a nemzettel semmiféle tárgyalásokba bocsátkozni nem fog — ma pedig arról szólnak a hírek, hogy a király igenis óhajtja a békés kibontakozást és evégből újból érintkezésbe lép a koalícióval. A kormány félhivatalosa, a »Magyar Nemzet« mai számában azt írja, hogy a király sajnálkozását fejezte ki, hogy a tárgyalások a koalícióval megszakadtak. Ha ez tény — akkor legalább is különös a király sajnálkozása. Pár nap előtti egész Európa megbotránkozására valósággal kidobja a nemzet vezéreit a Burgból — ma pedig sajnálkozását fejezi ki a történetek fölött.

Az optimisták abból merítették reményeiket, hogy a király újból kihallgatáson fogadta Cziráky Béla grófot, ezt a koalícióval való újabb tárgyalásokkal hozzák kapcsolatba.

Részletes értesüléseink a következők:

Czirák ismét audiencián volt.

Bécsből jelentik: A Korrespondenz Wilhelm jelentik, hogy a király tegnap délelőtt 9 órakor hosszabb külön kihallgatáson fogadta Cziráky Béla gróf főudvarnagyt.

Fejérváry Géza báró a királlyal.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Fejérváry Géza báró miniszterelnököt ő felsége kihallgatáson fogja fogadni.

Bécs, szeptember 27. Ugy volt, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnap délelőtt 9 és 11 óra közt fog megjelenni ő felsége előtt, de az audiencia délután 1 órára maradt, mert Károly román király Bécsben van s e látogatás következtében ő felsége délelőtti programja megváltozott.

A magyar miniszterelnök a délelőtt egy részét a kabinatirodában töltötte, azután Goluchowski gróf közös külügyminiszterhez hajtatott a Ballplatzra, majd magánlátogatásokat tett.

A király békét akar.

Bécsből jelentik: Beavatott részről közlik, hogy ő felsége mindenáron a békés kibontakozást iparkodik elősegíteni. Erre vall az is, hogy ma reggel Cziráky Béla gróf főudvarnagyt ismét kihallgatásra rendelte.

Az egyetemi ifjuság mozgalma.

A tudomány és műegyetem összes fakultásainak ifjusága kedd este tíz órakor a Hunnia-kávéház külön termében értekezletet tartott. Az értekezleten Mehla Armand javaslatára elhatározták, hogy október 3-án este fáklásmenetet rendeznek a koalíció tiszteletére. — Elhatározták, hogy Hoffmann Ottó dr., Melha Tibor és Kováts J. István drt az ifjuság alkotmányvédő mozgalmaiban díszelnököknek választják. Ősz Lajos és Horváth Andor vezetésével bizottságot küldenek ki, amely Sággy Gyula, Lázár Pál, Holló Lajos és Ballagi Aladár országgyűlési képviselőket meghívja a csütörtök esti vacsorára, amelyen az ifjuság újjászervezésének mozzanatait is előterjesztik. Az ifjuság részéről a fáklásmenet alkalmával három szónok üdvözli Kossuth Ferencet, az öt vezért és a koalíciót külön-külön.

Az új disszidensek.

Több lapban az a hír terjedt el, hogy Nagy Ferenc elnöklete alatt álló új disszidensek nevében levelet irt Kossuth Ferencnek, mint a koalíció elnökének, melyben bejelenti, hogy az új disszidensek belépnek a koalícióba — az Andrássy Gyula gróf elnöklete alatt álló disszidens-klubhoz csatlakozván. Ezzel szemben Nagy Ferenc a »Budapesti Hírlap« tudósítója előtt a következőket jelentette ki:

Téves az a hír, hogy mi valamelyik koalíciós párthoz csatlakozunk. Nem csatlakozunk sem a disszidensekhez, sem pedig a függetlenségi párthoz. Egyelőre legalább szó nem lehet erről, hanem igenis, mivel az Andrássy elnöklése alatt álló disszidens csoporttól semmiféle elvi differenciák sem választanak el, éppen úgy hatvanhetes és liberális alapon állanak, mint mi, szó lehet tehát az Andrássy-csoporttal való együttműködésről. Nem csinálunk ellenben titkot abból, hogy kívánatosnak tartanám egy kormányképes új pártalakulást — a függetlenségi bevonásával.

Winternitz Testvérek

Temesvár.

Hőzponti áruház: Kossuth Lajos-utca 27. szám.
Városi- és vármegyei telefon 734.

Fiók telep: Gyárvaros, Három király-utca 1. sz.
Telefon 145.

Saját gyártmány állandó divatraktár mindennemű blousok, pongyolák, costümök és capisons, fehéreneműek, kötények, diszövek, boák és női nyakkendők.

Gyászruhák 12 óra alatt készíttetnek. Külön divatterem I. em. Mérték szerinti rendelések elfogadtnak.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Én ma október harmadikára értekezletet hívtam össze. Ennek az értekezletnek tárgya a politikai helyzet megvitatása és állásfoglalás a szombati bécsi audiencia dolgában. Természetes, hogy mi is az alkotmányba ütközőnek tartjuk a szombaton történeteket és szívesen csatlakozunk egy olyan határozathoz, amely ez ellen állást foglal. Éppen ezért hajlandóan nyilatkoztam a jövő keddi pártközi értekezleten résztvenni. Mivel azonban erről mégis az egész pártnak kell határoznia, ezért hívtam össze az értekezletet. De már most bizonyosra vehető, hogy az együttes értekezleten, amelyen Andrássyék is részt vesznek, mi is megjelenünk és a határozathoz csatlakozni fogunk.

Milyen feltételei vállal Fejérváry ismét kormányt?

Bécsből jelentik: Itteni politikai körökben ma azt beszéltek, hogy Fejérváry báró csak úgy hajlandó ismét elvállalni a kabinetalakítást, ha az uralkodó hozzájárul egész programjához, amelynek élén az általános választói jog van. Fejérváry — úgy mondják a körökben — nem tartja a helyzetet teljesen vigasztalónak és még mindig bizakodik a kibontakozásban. Azt is hirsztelik itteni politikai körökben, hogy az új kormány elnöke Kristóffy József lesz.

A koalíció és a szabadelvű párt.

A szövetség baloldal soraiban beszéltek ma, még pedig komoly formában, hogy Eötvös Károly a vezérőlbizottság tegutóbbi ülésén a koalíció együttes akciójába a szabadelvűpártot is be akarta vonni, indítványt is tett, hogy a pártok tervezett együttes értekezletére a szabadelvűpártot is hívják meg. Más hírek szerint még azt is ajánlotta, hogy mivel úgy látja, hogy a király a koalíció soraiból kormányt kinevezni nem hajlandó, jelentse ki a szövetség baloldal, hogy nem támaszt áthidalhatatlan akadályt a parlamenti kisebbségből kinevezendő kormány előtt, csak hogy az új ügyvezető miniszterium parlamenti tagokból álljon. Az indítvány első felét, amely a szabadelvűpártra vonatkozott, leszavazták, mert nem óhajtották, hogy az együttes gyűlésen esetleg más indítvány is tétessék, mint a melyet a vezérőlbizottság nevében Andrássy Gyula fog előterjeszteni. A kisebbségi kormány kérdése pedig tárgyalás alapján se volt ezek után.

A szabadelvűpárt.

(Saját tudósítónk telefonjelentése) A szabadelvűpárt hangulata rendkívül deprimált. A pártkörben ma sokan hangsúlyozták, hogy Tiszát most már semmi szín alatt sem szabad követni.

A király állapota.

Bécsből jelentik, hogy nagyon megviseltek az a király utóbbi napok izgalmai. Ő felsége összeesett, levert és fáradt és szokása ellenére már esti nyolc órakor lefekszik. Dr. Kerzl, a házi orvosa megtiltotta, hogy az idén még vadászszék és azon van, hogy ő felsége a telet valami meleg vidéken töltsen.

Széligyzetek.

Megint előtérben van. Sőt — komolyan van előtérben Wekerle óta ugyan minden kormánybukáskor komolyan volt előtérben — de most a leghatározottabban beszélnek, hogy abban az esetben, ha minden összeköttetés megszakad a korona és a nemzet között: ő lesz kiszemelve arra, hogy diadalmasan befejezze a »Szemétnép« lélekemelő munkáját. Ő vezényli be a katonaságot a parlamentbe. Ő függeszti fel az alkotmányt. Ő bocsátja el a renitens tisztviselőket. Ő hajtja be az adót. Ő fogdossa a katonát. Ő — Temesvár képviselője: Khuen.

Khuent több joggal küldheti a király, mint Fejérváryt. Mert Khuennek gyökere van a nemzetben. Tagja az országgyűlésnek. Népképviselő. Az ország egyik legnagyobb kerülete küldte a Házba. Egy szabad királyi város: Temesvár... És Temesvár derék város. Temesvár nem szavaz bizalmatlanságot a képviselőjének. Bizalmatlanságot csak a kötekedő városok szoktak szavazni a képviselőjüknek. És a rebellisek. A részeg illuziókban élők. A kik Tisza István kifejezése szerint január huszonhatodikán »megbolondultak«... És Temesvár nem bolondult meg. Temesvár józan maradt. Mikor minden város bizalmatlanságot szavazott Fejérvárynak Temesvár a bizalmáról biztosította. Igaz — nem határozatilag. De ha valakiben nem megbizunk, akkor bizunk benne. Ezt még Temesváron is tudják... De a legnagyszerűbb a megokolás volt. Nem politikai okokból nem szavazunk bizalmatlanságot a kormánynak, hanem érzelmi motívumokból. Hálából. Mert Fejérváry éveken át Temesvár képviselője volt. Szóval: nem Temesvár méltatta bizalmára Fejérváryt, hanem Fejérváry méltatta bizalmára Temesvárt. És nem Temesvár választotta képviselőjéül Fejérváryt, hanem választotta kerületétől Temesvárt. És ezért Temesvár még most is hálával tartozik a tábornagynak... Humoros egy város ez a Temesvár.

Ami Khuent illeti — neki sincs oka félni a kerületének a bizalmatlanságától. Szabadon függesztheti fel az alkotmányt, szabadon igazthat le minden szabadságot, szabadon fojthat verbe minden mozgalmat — Temesvár bizik benne. Mert Temesvár hálás város.

És mikor elvégezte a munkáját Budapesten — lejön Khuen a kerületébe is. És meg fogja látogatni a város bölcseit. Kezet szorit a testőrökkel. És rámosolyog a kiválasztottakra. Ha jókedye lesz a nagyurnak: minden városi képviselőnek része lesz majd egy kis mosolyban.

És ha szerencsénk lesz: gyalog fog végig menni a város főutcáján. Karonfogva a beglerbéggel... Mindenki meg lesz elégedve. A királyi tanácsosból udvari tanácsos lesz. Az udvari tanácsosból titkos tanácsos. A »kiválasztottak« nemesek lesznek. A szerényebbek rendjelet kapnak. Szegény Muzaffer Eddin odaát Perzsiában meg fog sárgulni az irigységtől — olyan rendjeleső lesz.

De mit beszélnek... Muzaffer Eddin. Muzaffer Eddin nem szokta megindokolni a kitüntéseit. Ellenben Khuen megindokolja.

Mindenkinek vannak bokros érdemei. »Mindenki« talán nem tud az ő bokros érdeméről — de Khuen tud róla. És az a fő. Aki kereskedik: az a kereskedelem terén szerzett érdemeket. Aki gazdálkodik: az a közgazdaság terén. Aki tanít: az a közoktatásügy terén. Aki szavaz: az az urna terén. És utóvégre: ha már megvan a kitüntetés, gondoskodik az érdeméről a felhivatalos.

A középületeket is meg fogja tekinteni. És a megelégedését fogja kifejezni. Elragadó elmésséggel fogja ismételni: igazán szép az önök városa, igazán szép. És a testőrök ámulva néznek egymásra: milyen szellemes, istenem, milyen szellemes... És pár héten át a felhivatalosok minden croxquija így fog kezdődni. »Mikor Khuen itt volt...«

És mikor mindent megtekintett — vissza fog utazni Budapestre. És utjában Temesvár ragaszkodása és szeretete fogja kísélni. Mert Temesvár hálás város. És megbecsüli a képviselőjét. Den hohen Gast.

NAPIHIREK.

Temesvár, szept. 28.

— **Kinevezés.** A temesvári ítélőtábla elnöke Hirsch Lipót dr. temesvári lakos, ügyvéd-jelöltet a temesvári kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Jótekonyság.** Sternthal Salamon új évi üdvözlés megváltás címén a temesvári izraelita hitközség szegényei részére 10 koronát adományozott.

— **Izraelita istentisztelet.** A temesvárgyárvárosi izr. hitközség templomában a ros-hasonoh-ünnep előestéjén délután félhat órakor kezdődik az istentisztelet; ez ünnep napján a schachrit-ima reggel félhat és a mincha-ima délután négy órakor lesz megtartva.

— **Temesmegye törvényhatósági bizottsága** rendes évi közgyűlését f. évi október hó 14-én fogja megtartani.

— **Áthelyezés.** A hadsereg rendeleti közlönye közli, hogy Ray Árpád elsőosztályú százados a 82. ezredből a 29. ezredhez és Neukomm Frigyes szintén első osztályú százados a 19. hadosztály tüzérezredéből az első hadtest tüzérezredhez lettek áthelyezve.

— **A függetlenségi párt ülése.** A délvidéki függetlenségi és 48-as párt kedden tartott üléséről pótlólag még a következő értesítést vettük. A párt egyhangulag elfogadja Brettner Ernő alelnöknek a következő határozati javaslatát:

A délvidéki függetlenségi és 48-as párt, valamint annak temesvári központja együttesen folyó évi október hó 8-án, vasárnap délelőtt 10^{1/2} órakor az összes temesvári városrészekben pártgyűlést tart és a temesvári hazafias közönséget a gyűlésekre meghívja. A meghívás újságokban és plakátokon már holnaptól fogva egészen a gyűlés napjáig terjesztetik. Pártunk tagjai már most szónoklatok megtartására felkérőndök és a gyűlések helyei kijelölőndök, valamint megteendő a szükséges bejelentés a helyi hatóságnál is.

A gyűléseken megjelenő és pártunkba lépő hazafiaknak nevei, koruk, foglalkozásuk és lakásuk rovatos jegyzéke foglalandók s e jegyzékek pártvezetőségünknek nyilvántartás céljából átadandók.

Ugyanily eljárás mellett megszervezendő pártunk még pedig október 8-án, vasárnap, Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegye választókerületi székhelyein és eziránt megkeresendő dr. Nagy Dezső ur, pártunk becskeréki elnöke és dr. Maikay Gusztáv ur, pártunk lugosi elnöke, hogy saját vármegyéjükben az illető intézkedéseket megtegyék. Ugyanily irányban megkeresendő Versec és Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városok hazafias közönségének vezetői és végre Temesmegyében a megyei birtokosság és egész értelmiség hasonló irányu tevékenységre és támogatásunkra felkérőndök. A Temesmegyei kerületekbe saját kebelükből is küldünk szónokokat. Az illető urak már most kijelölhetők és kérjük, hogy a tisztséget elvállalják.

Temesmegye, Temesvár szabad királyi város, Versec és Pancsova törvényhatósággal felruházott városok legközelebbi közgyűlései elé a felkérőndök bizottsági tagok útján a nemzeti passzív ellenállást kimondó határozati javaslatok terjesztendők. Az egyes választókerületeknek pártvezetőségei felkérőndök, hogy eljárásukról és az elért eredményekről minket is, mint a délvidéki függetlenségi és 48-as párt központját sűrűsösen és kimerítően tudomásba helyezni sziveskedjenek.

Kérem továbbá arra, hogy e határozatunkat legszélesebb körben való terjesztése végett a közlés kérese mellett, a fővárosi és helybeli napilapoknak megküldeni sziveskedjék.

És végre határozzuk el azt, hogy saját pártunk vezéreit, Kossuth Ferenc pártelnököt és Apponyi Albert grófot tántoríthatatlan ragaszkodásunk, szeretetünk és bizalmunk kifejezése mellett üdvözlöljük a többi koalíciós pártok vezéreit, Andrássy Gyula grófot, Bánffy Dezső bárót és Zichy

Aladár grófot üdvözljük azon tiszteletteljes, hazafias reményünk kifejezése mellett, hogy e válságos, nehéz, de az egész nemzetet hazafiságban és kitartásban egyesítő időben pártjaikkal együtt, a függetlenségi és 48-as párt soraiba lépnek.

— **A temesvári Szt.-Mihálynap** országos vásár ma vette kezdetét a marhavásárral. Emberemlékezet óta annyi haszonállat nem lett felhajtva, mint ez alkalommal. A felhajtás már tegnap este vette kezdetét. A mi az anyagot illeti, az teljesen kifogástalan. Az árak meglehetősen magasak. A kirakó-vásár — tekintettel az izraelita ünnepekre — ezuttal nem lesz olyan, mint a híres Szt.-Mihálynap vásárok szoktak lenni.

— **Öngyilkosság a vasuti kocsiban.** Bauer József jónódu grabáci földmives Budapestre szándékozott utazni, hogy valamelyik szanatoriumba felvétesse magát. Utközben — valószínűleg gyógyíthatatlan betegsége miatt — a vasuti kocsiban agyonlőtte magát. Holttestét visszazsárolták Grabácra.

— **Halál a vonat kerekei alatt.** A zombolyai pályaudvaron Boglár János vasuti alkalmazott tolatás közben a tolatást végző mozdony kerekei alá jutott, bal lábát a mozdony töből levágta. Boglár a nagy vérvesztés következtében rövid időre rá meghalt.

— **Csaló szolga.** Ügyesen kiszelt módon szerzett Utvinyác Döme, gyárvárosi korcsmáros háziszolgája Rombaue János pénzt. A gazda szolgájával együtt pálinkát főzött a hunyadmegyei Számos községben. Munkájának befejeztével megbizta Rimbauert, hogy a kész pálinkát adja fel vasuton, ezután hazajött Temesvárra. A pálinka szerencsésen megérkezett Temesvárra, de — kétszáz korona utánvétellel megterhelve. Akarva nem akarva kénytelen volt Utvinyác a saját pálinkáját megvenni, de haza érkező szolgáját már alig várta. Minthogy Rimbauer ez ideig nem tért vissza gazdájához, feljelentést tett ellene a rendőrségen. A csaló szolgát a rendőrség körözi.

— **A Lazarusgyárat felgyújtották.** Fiuméből jelentik: A fiumei rendőrségen ma jelentkezett egy Popovics Milán nevű ember, aki kijelentette, hogy ő gyújtotta fel a néhány nap előtt leégett Lazarus-féle fiumei hajó- és gépgyárat. Popovics előadta, hogy tudja, milyen erkölcsileg elzülött ember. A rendőrség a gyújtogatót, ki aligha épelméjű, kórházba szállította.

— **Zigány vizsgálati fogságban maradt.** Zigány Árpád, a ki most tudvalevőleg az ügyészség fogházában várja a vizsgálati befejezését, védője. Halmai Elemér dr. utján felfolyamodással élt a vádtanács határozata ellen a kir. táblához. A kir. tábla ma Ráth bíró előadása alapján tárgyalta. Zigány felfolyamodását és helybenhagyta a vádtanács végzését. Eszerint a Zeysig-rőpirat szerzője tovább is vizsgálati fogságban maradt. Itt említjük meg, hogy Halmai Elemér dr. jogtalan betartóztatása miatt Bérczi Béla rendőrtanácsos ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt megtette a feljelentést a budapesti büntető törvényszéknél.

— **Betöréses lopás.** Tegnap számunkban közöltük, hogy Menzer Bernát gyárvárosi kereskedőnél betörők jártak. Menzer jelentést tett a betörésről a rendőrségnek, mely nyomozza az ismeretlen tetteseket. Ma délután egyik belvárosi zálogintézetben egy asszony több gyűrűt akart zálogba helyezni, melyekről az asszony távozása után kiderült, hogy Menzer tulajdonát képezik. A zálogház ezen értéktárgyakat a rendőrségnél letétbe helyezte s a rendőrség most az ismeretlen asszonyt nyomozza, hogy így jusson a tettesek nyomába.

Véres tüntetés Budapesten.

Tegnap este ismét összeütközés volt a függetlenségi polgárok és a szocialisták között. A verekedést a szocialisták provokálták, még pedig következőképpen:

Két szocialista *nemzeti szín szallagot tüzött fel* és felment a függetlenségi pártkörbe, hogy majd onnan telefonálnak az egyetemi ifju-

ságért. A pártkörben azonban azt a választ kapták, hogy a telefonálást nem engedik meg, mert verekedésre nincs szükség. A két agent provocateur ekkor egy közeli kávéházból telefonálta meg a hazug hirt, hogy a függetlenségi pártkört megtámadták, azokba a kávéházakba, ahol egyetemi ifjak szoktak gyülekezni. Néhány perc múlva mintegy ötven egyetemi hallgató jött a pártkör elé. Ezeket a szocialisták valóságos előre megbeszélte terv alapján *körülvették és vasbotokkal ütlegelni kezdték.* Majd *késsel támadtak rájuk.* Az egyetemi hallgatók közül *huszonkettő sulyosan megsebesült, ezek közül ötöt életveszélyes sebekkel kórházba kellett szállítani.* A függetlenségi pártkörben kötötték be őket. Egyiket a fején, másikat a mellén sebezte meg a kés-szurás. Egynek a szív ütőerét érte a gyilkos kés. A rendőrség pédatlanul gyalázatos módon járt el. A rendőrök a védtelen egyetemi hallgatókra vetették magukat és karddal, ököllel ütlegelték őket.

Az ifjuság távozása után a rendőrök karddal kezdték vadálni a népet és eközben *ötven ember tulnyomóan szocialista szenvedett sérülést.* A tömeget a rendőrök beszorították a Berger Leó kávéházba, ahol az egész berendezést *összezúzták.* Klein Mór ékszerész üzletét *kirabolták.*

Budapest, szeptember 28. 8-50 (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A tegnapi véres összeütközésnek 36 sebesültje van. Ezek közül kilenc életveszélyes. A rendőrök egész éjjel cirkáltak a városban. Az ablakokból kövekkel és üvegekkel dobálták őket. Egy Erzsébetköruti ház udvarán egész raktár vasbot és más verekedő eszköz van felhalmozva, amit a rendőrség, mint corpus delictit gyűjtött össze. A Dob- és Király-utca rendkívül siralmas képet nyújt. Minden kirakat és minden ablak be van verve.

— Aki csinos, jó és tartós polgári ruhát vagy egyenruhát akar viselni, az bizalommal forduljon MURÁTH és KOLLINGER céghez.

Őszi modellek és újdonságok megérkeztek!

Kölzer

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Rezső-utca 7. sz.

Divatlapok ingyen szétküldetnek.

Helyi és megyei telefon 616. szám.

Telefon 737.

Alapított

1845.

Telefon 737.

Alapított

1845.

A őszi idényre férfi, fiu és leányka ruhák a legdivatosabb kivitelben és legnagyobb választékban raktáron vannak. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Hunyadiutca 1. sz.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

M a k a y I v á n.

Mangold nyomda, Temesvár.

A „Déli Ujság“ regénycsarnoka.

A király gyermekei.

Irta: F. Marion Crawford.

Csak két hang törte meg e nagy csöndet: a kavicsos földön alvó disznó boldog rőfögése, mikor a másik oldalára fordult és egy haldokló asszony hosszú, halk nyögése.

A kis szoba homályos volt. A hajóformájú nagy cserépmécsesben csak egy kandé égett s a vége már alig ért le a fogyatékán lévő olajba. Az ágyon a durva, barna pokróc alatt egy sápadt, kimondhatatlanul elsoványodott asszony feküdt. A fejére kötött tiszta fehér kendő alól két gyér, szőke fürt lógott arcára. Vonásai nyugodtak és elszántak voltak, de mikor megrohanták a halál gyötrelmei, keskeny ajka fölnyilt és szája körül a fájdalom mély redő látszott. Erősen küzdött, de még sem bírta magába fojtani a tompa, reszkető nyögést; és ez a nyögés egyre tompább, egyre reszketőbb lett, amint megmégült.

Egy jóképű, nagy szürkeszakállu, vén meztelbős barát volt mellette. Minden elkövetett a beteg vigasztalására és már menni készült. De az asszony rimánkodott neki, hogy maradjon még egy kicsit. És mikor szenvedése csökkent egy pillanatra, gyermekeihez kezdett beszélni:

— Ruggiero . . . Sebastiano . . . kedves fiam . . . Engemet nem lehet megme teni, végem van . . . Isten áldjon meg benneteket! A boldogságos szűz segítsen meg . . . ne feledjétek, hogy ti a király gyermekei vagytok . . . ne feledjétek . . . jaj!

Mélyet fohászkozott, aztán leesett az álla és egyszerre különös sápadtság borította el arcát. A szegény Carmela sokheti betegeskedés után végre meghalt; pedig, mint a szomszédok mondják, Pietro Casale és a felesége: Concetta üzte a halálba.

Két kis fia maradt: tiz-tizenkét esztendő, szőke haju, kék szemű, sovány, rongyos gyerekek, kiknek csontos arcáról leritt az éhség. Most hat esztendeje szemük láttára történt, hogy atyjukat holtan hozták haza. Kés volt a szívébe ütve. Most kézen fogták egymást és megdöbbenő pillantással néztek holt anyjukra. Nem sirtak, nem jajgattak . . . de nem is féltek. (Folytatjuk.)

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

A »Déli Ujság« folyó évi 25. és 26-iki számában nyilatkozatot tettem közzé, melyben mindenkinek a kit illet tudomására adtam, hogy volt főnököm Bachruch Sámuel, temesvári fűszeres cég ellen jogi képviselőm utján a törvényes lépéseket folyamamatba tétele iránt intézkedtem.

Volt főnököm a »Temesvári Volksblatt« tegnapi számában azzal válaszol, hogy egyáltalam aláirt nyilatkozatot tesz közzé. Éppen ezen nyilatkozat létrejöttének körülményei azok, amelyek miatt én szükségesnek találok becsületelem helyreállítása végett a törvényes lépéseket folyamamatba tenni.

Tekintve, hogy ebben az ügyben a pártatlan bíróság lesz hivatva itélkezni, én a tárgyalgossággal összeférhetetlennek tartom az ügy befejezése előtt bármiféle vélemény nyilvánítással is a hozandó ítéletnek praejudicialni, ismételt kérelmem csak az, hogy az ügy jogerős elintézéséig ismerőseim véleményüket függőben tartani méltóztassanak. Temesvárott, 1905. évi szeptember 28-án.

Izsák Izsó.

Ügyvédi irodám

Temesvár-Belváros, Koronaherceg-utca 5. sz. a. (Koronaherceg szállodával szemben)

megnyitottam.

TELEFON 191.

TELEFON 191.

Dr. Groszmann Samu.

4
 Lőpor és a szakba vágó árucikkek eladása.

Fűszer, festékárúk és ásványvizek.

Dudin Dániel

Temesvár-Gyárvaros,

Fő-utca 27. szám

a „Japán szálló“-val szemben.

Mag-, tea-, cognac- és borkereskedés.

Lőpor és a szakba vágó árucikkek eladása.

Eladó ház. A Belváros közepén a Jenőherceg-téren **olcsó áron** fekvő 1 emeletes ház eladó. A ház évenként 8600 koronát hoz. Bővebb értesítéssel a kiadóhivatal szolgál. 35

Állandó Kereskedelmi szaktanfolyam uraknak és hölgyeknek.

Tantárgyak: egyszerű és kettős könyvvitel, levelezés, váltóisme, magyar-német gyorsírás, és gépirás (Yost és Ideálgépeken) ugyiszintén szép- és rondírás.

Esti tanfolyam villamos világításnál.

Értekezési idő délelőtt: 11-1/2 és délután: 7-9.

Klein Salamon 26

közsegi tanító, kereskedelmi szaktanító és gyorsíró. Temesvár-Gyárvaros, Iskola-utca 6.

Lámpákat

közönségestől a legfinomabbig rendkívüli jutányos áron ajánl a

„Porcellánház“

15 Temesvár-Gyárvaros. Telephon 566. Telephon 566.

Az előkelő közönség kedvenc Modern berendezés!

találkozó helye! Pontos kiszolgálás!

FERSCHITZ FERENC, cukrász

Temesvár-Gyárvaros, Fő-ntoa 22 (saját ház) készít legfinomabb süteményeket, cukorkákat, tortákat, parfát stb. Az üzlet a legmodernebb igényeknek megfelelően van berendezve. Ünnepeles alkalmakra elvállal minden e szakmába vágó munkát és kezesség a legizlésebb kivételtől.

Lapunk elárúsító helyei.

Lapunk mindennap már a délelőtti folyamán — 11—12 óra között — a következő elárúsító helyeken kapható:

Belváros: **Kunstädter A. hirlapelárúsító irodája,** Jenőherceg-utca. **Frisch-féle bodega,** Hunyadi-utca. **Holeschofsky A. dohánytőzsde,** Zápolya-utca.

Gyárvaros: **Lazarevits György hirlapelárúsító,** Kossuth-tér. **Schönheim-hangszerkereskedés,** Andrassy-ut. **Mangold-papirkereskedés,** Fő-utca.

Tóth Sándor fűszerkereskedés, 3 királyutca »Törökcsászár« átellenében.

Józsefváros: **Ujhelyi-bodega,** Kossuth Lajos-utca.

Kovács P. állomás-portás. **Kinn Ede élelmiszer-kereskedés,** uri-utca, Haunold-ház.

Erzsébetváros: **Fischer Gábor fűszerkereskedés,** Telektér.

Az Országos Korona-Takarék-Pénztár m. sz. Temesvári fiókja

Temesvár-Belváros, Szt.-György-tér 2. (Elter-féle ház).

Főintézet: Budapest, Andrassy-ut 32.

Fiókok: Temesvár, Pozsony.

Vezérképviselőség: Szeged, Bécs.

Jegyzett tőke

3 millió korona

A XIX. évtársulat

kezdődik 1905. október hó 1-én.

Személyhitel

(6 évre).

Tárcahitel.

Betáblázás i

hitel.

Váltó-Inkassó.

AZ ORSZÁGOS-KORONA-TAKARÉKPÉNZTÁR M. SZ.
 Temesvár-Belváros, Szent-György-tér 2. sz. (Elter-féle ház.)
 Jegyzett tőke 3 millió korona.

Legjobb tőkebefektetésnek ajánlhatók:

Az intézet 6%-os törzsegyei (név-értékük 100 korona), amelyek 10 havi részletekben is megszerezhetők, valamint az intézet üzletrészei (osztalék mérleg szerint) 6%, melyek darabonként heti 1 koronával (havi 4 koronával) befizethetők, m. p. díjtalan pénzbeszedés útján, postacheque útján (portómentesen) vagy az intézet pénztáránál, valamint az osztrák-Magyar-banknál a girókontóba.

Takarék-betétek 44

könyvekre vagy folyó-számlára elfogadtnak 4 1/2% mellett.

Utcai lapelárúsítókat

hónapos fizetéssel

felvesz a kiadóhivatal.

WUNDER kárpitos-mütermé.

Temesvár-Belváros, Lonovics-utca 6, (Hungaria szállodával szemben.)

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos-mütermét, a legújabb, legstilszerűbb és legolcsóbb díszítéseit és butormunkáit. Elvállalok — konkurrencia nélkül — lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legszerűebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Számtalanszor bizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb mütermekben szerzett tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem.

Kiváló tisztelettel

Wunder Vilmos.

„Arany ökör“ szálloda és szálló vendéglő
 Temesvár-Belváros, Lonovics-utca 7. sz.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy a régi, jó hírnévnek örvendő „Arany ökör“ szállót bérbe vettem és azt teljesen újonnan berendeztem.

A város központjában lévő szállodámban olcsó szobák, ételek és italok kaphatók. Vendégszoba: 1 Kor. 20 fillértől felfelé.

Saját szüretelt és kezelt boraim! mérem ki, fehér bor 80 fillér, siller bor 70 fillér. Naponta friss Dreher-sör csapolása.

Ebéd- és vacsorabéletek házban és házon kívül elfogadtnak.

Tisztelettel

Hörnyéki Gáspár,
 szállodás és vendéglős.

36

T. cz.

Alulírottak bátorkodunk a t. cz. közönségnek, valamint a t. tiszt. karnak és a vidéknek is tudomására hozni, hogy

Temesvárott, Belváros Zápolya-utca 6. sz. alatt (Dr. Róna-féle házban)

polgári és katonai **egyenruha-üzletet** nyitottunk.

A legkedvezőbb bevásárlási források által azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a t. cz. közönség részére a legújabb és legdivatosabb szövetekkel szolgálhatunk. Mindenféle szövetben dús rak-tárunk van.

Szállítunk:

Teljes öltönyt 50 k-tól feljebb
Felöltőt . . . 48 " "
Téli kabátot . 60 " "

A os. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség önkéntesei részére:

Zubbany 28 k-tól feljebb
Kabát minőség szerint 48 " "
Köppent " . . . 64 " "
Nadrágot " . . . 20 " "

Raktáron tartjuk

az összes katonai felszerelési tárgyakat a legolcsóbb árak mellett.

Több évi működés által a legnagyobb bel- és külföldi üzletekben annyi szakismeretet szereztünk, hogy a t. cz. közönség követelményeinek minden irányban megfeleljünk. Izléses és kifügastalan kivételért jót állunk.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

A kinevezendő tart. hadapródjelölt őrmester (e. é. önkéntesek) részére kardok, kardszíjak, hordcsatok, kardbójtok most érkeztek meg. Rendkívül esinos kiállítás. Olcsó árak.

A t. cz. közönség szives jóindulatát kéri mély tisztelettel

Muráth és Kollinger.

30